

9020 Klagenfurt/Celovec • P. b. b. • GZ 022030863 W

Tiskovina ■ Poština plačana pri postu 64290 Trzic

1

SLOVENSKI VESTNIK

P.n.
Koroška osrednja knjižnica
"dr. France Susnik"
Na gradu 1
2390-Ravne na Koroškem - SLO

SLOVENSKI VESTNIK, Tarviserstr. 16, A-9020 Celovec

Celovec • četrtek • 20. marec 2003 štev. 11 (3212) • letnik 58 • cena 0,73 evra

Sadovnik in Pečnik v drugem krogu volitev za župana

V nedeljo bodo v številnih občinah volivci in volivke dokončno odločili o svojih županih. Zanimivo bo v Celovcu, kjer dosedanji župan Scheucher ni uspel doseči absolutne večine in se bo zdaj pomeril s socialdemokratom Wiedenbauerjem. Tudi v Trgu svobodnjaški župan v prvem krogu ni uspel. Pomeril se bo s socialdemokratom.

Še posebno zanimivo bo v Podjuni, kjer se bo v Globasnici dosedanji podžupan Bernard Sadovnik pomeril z županom Robnikom, v Bistrici nad Pliberkom pa Marjan Pečnik s Flödlom. Ne gre podcenjevati niti pliberškega dvoboja med dosedanjim županom mag. Raimundom Grilcem in podžupanom Stefanom Visočnikom. Prvi krog volitev je pokazal neko čudno logiko: z absolutnimi večinami so bili izvoljeni taki župani, ki so manjšini naklonjeni, npr. Quantschnigova, in tudi taki, ki manjšini niso naklonjeni, npr. Pfeifer. Očitno je politična konstelacija na zvezni ravni socialdemokrate favorizirala ne glede na to, ali so manjšini naklonjeni ali ne.

Bernard Sadovnik je poudaril, da želi postati župan, ker je mlad in ima energijo in dobre ideje za razvoj občine Globasnica. »Poleg tega sem že dokazal, da se zavzemam za interese vseh Globašanov (žandarmerijska postaja in decentralna kanalizacija) in imam izvrstne zveze v Celovcu in na

Dunaju, ki bodo Globasnici samo koristile.« Marjan Pečnik pa je dejal, da je edini, ki v občini dela in živi in je tako noč in dan na razpolago ljudem. »Poleg tega sem gospodarstvenik in bom kos izzivom prihodnosti. Občine se bodo morale obnašati kot gospodarski subjekti, zato je moja gospodarska kompetenca izredno pomembna. Poleg tega je dvo- in večjezičnost zame že dolgo časa

samoumevnost in ne zgolj volilna taktika, ker bomo le z odprtostjo in strpnostjo pridobili nove turiste in nove gospodarske zagon.« je še dodal.

Zadnjo besedo bodo spet imeli volivci in volivke. Potem pa bodo novoizvoljeni občinski odborniki oziroma odbornice ter župani in županje morali z delom za občane dokazati, da so zaslužili njihovo zaupanje.

Približno 200 dijakov in dijakinj, med njimi tudi nekaj rojakov s podeželja, se je pretekli ponedeljek udeležilo protestnega pohoda za ohranitev Radia dva in Radia AGORA. Foto: Štukelj

Društvo slovenskih pisateljev in pisateljic v Avstriji vabi na vigrredno srečanje pisateljev in pisateljic DSPPPA, občni zbor in predstavitev NOVIN ter drugih knjig

21. marca 2003, 17.00, v Musilovi hiši v Celovcu

»ZVEZDA«

KONCERT

Pesem združuje
Gesang verbindet
Il canto unisce

22. 3. 2003 • 20^h

in der Volksschule Keutschach
v Ljudski šoli v Hodišah

Quintetto femminile "Lussari"
Vaščane pojo
Pevski zbor "Vasovalci"
Chorensemble "Vocalitas"
Seental-Stimmen Keutschach/Hodlsee

Prezaga/verhändelt: Maria, to presentat: Mag. Monika NOVAK-SABOTNIK
Ereife/verlegene: € 5,-

CELOVEC

Mladina je pokazala svojo solidarnost z radiema

Za ohranitev obeh radijev – Radia dva in AGORA – je pretekli ponedeljek v organizaciji Koroške dijaške zveze (KDZ)

šolska mladina korakala po celovških ulicah. Po pouku so se dijaki in dijakinje zbrali pred poslopjem slovenske gimnazije, protestnemu pohodu pa so se pridružili tudi nekateri rojaki z južne Koroške. S transparenti, lepaki, piščalmi in okrog vratu obešenimi tablicami z napisom »10.000 podpornih izjav za ohranitev obeh radijev« so se mladi pomikali po Velikovski cesti in Kolodvorski ulici do redakcije Radia dva v Mohorjevi hiši. Šolska mladina je med pohodom piskala in glasno skandirala parole za ohranitev celodnevne slovenskega radia. Pred Mohorjevo hišo je demonstrante čakala celotna ekipa Radia dva. Njegova glavna urednica Marica Stern-Kušej se jim je srčno zahvalila za izkazano solidarnost, ki jim je v sedanjem težkem položaju v veliko moralno pomoč. Zbranim je povedala, da so gladovno stavko preložili, »ker prihajajo z Dunaja pozitivni signali.« Demonstracija je v Celovcu vzbudila precej pozornosti, akcija pa se je končala mirno in v prijetnem vzdušju. M. Š.

CELOVEC

Gladovne stavke zaenkrat ne bo

Sodelavci Radia dva zaenkrat ne bodo začeli gladovno stavkati, je za naš list izjavil mag. Marjan Pipp. Glavni vzrok za takšno odločitev je dejanje generalne direktorice ORF dr. Monike Lindner, ki je predsedniku ZSO dr. Marjanu Sturmju in podpredsedniku NSKS dr. Reginaldu Vosporniku na pogovorih prejšnji teden nakazala možne rešitve. Zdaj je na potezi zvezni kancler dr. Schüssel, ki mora zavzeti stališče do teh možnih rešitev. Gladovna stavka je preložena do ponedeljka, 24. marca. Do tedaj sodelavci Radia dva pričakujejo konkretne odgovore avstrijske politike.

PREBLISK

Haiderjev vzpon je bistveno povezan z njegovim nekompromisnim bojem zoper privilegije »starih strank«. Imenovanje se je Robin Hood malega človeka in je med drugim ožigonal funkcionarje delavske zbornice (Rechberger) in Narodne banke. Svojim mandatarjem je zaukazal 60.000 ATS kot zgornjo mejo dohodka in ob prvi resni krizi pri nižjeavstrijskih svobodnjakih je celo spremenil statut stranke, da vsak lahko iztoži volilne obljube. Dolgo časa so mu volivci vse verjeli. Toda ko je prišlo na dan, da od stranke dobiva milijonske vsote za ošabne vožnje v Irak in še kam, je začel lik Robina Hooda bledeti. Ne samo to, ob zadnji krizi je Westenthaler samo na kratko za-

grozil, da bo napisal knjigo, in kritika na njegov račun je umolknila. V teh dneh smo lahko brali, da nekdanja namestnica zveznega kanclerja Susanne Ries-Passer dobiva plačo še leto dni, prav tako

Revolucija žre svoje otroke

tudi minister Reichold, ki je bil na tem položaju manj kot leto dni. Slednji trdi, da nima dohodkov, ker je obe (veliki) kmetiji dal v najem – svoji ženi.

Očitno je kriza svobodnjakov tako globoka, da nekateri svoje požrešnosti niti ne skrivajo več.

-an

ABONONČEK

Otroški gledališki abonma 2003 Podjuna

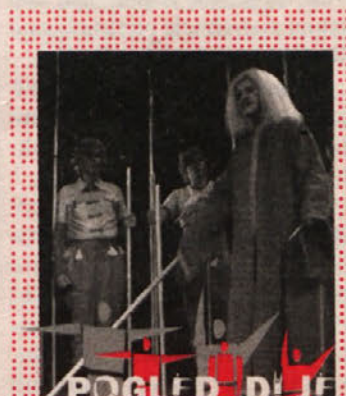
29. 3. 2003, 11.00

Kulturni dom Šentprimož

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Svetlana Makarovič

Tacamuca

POGLED DJEJE

Gledališki abonma 2003

Šentprimož_Pilberk

21. 3. 2003, 20.00
Kulturni dom Šentprimož

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

William Shakespeare
Troilus in Kresida

KOMENTAR

Naslednjo nedeljo se bodo državljani in državljanke Republike Slovenije na referendumu odločali o članstvu v EU ter v zvezi NATO. Medtem ko je javno mnenje večinsko naklonjeno vstopu Slovenije v EU, pa so se v debatah o vstopu v NATO pokazala nasprotujoča si stališča. Predvsem grozeča vojna proti Iraku in razpleti v zvezi s tem ljudi niso ravno navdušili za NATO.

Navsezadnje so politične elite Slovenije mobilizirale vse svoje potenciale – od vlade, predsednika, nekdanjega predsednika, cerkve in mnogih tujih politikov – za ustvarjanje pozitivnega mnenja o NATU in vse kaže, da se bo večina tudi odločila zanj, čeprav ne s trdim prepričanjem in tudi ne z navdušenjem.

Kriza, ki je nastala zaradi Iraka, je omajala prepričanje v poštene namene Američanov in s tem tudi okrepila dvome v severoatlantsko vojaško zaveznitvo, v katerem igrajo Američani glavno vlogo.

Poleg tega se je Slovenija pred nekaj več kot desetimi leti osamosvojila. Zdaj pa naj bi spet vstopila v novo vojaško zaveznitvo z negotovo prihodnostjo?

Po drugi strani pa je očitno, da v času globalizacije absolutne samostojnosti ni. Ekonomsko-politična integracija v EU bo pomenila zmanjšanje slovenske suverenosti. Vprašanje pa je, ali evropska integracija ne varuje Slovenije in je članstvo v NATU torej odvečno?

Očitno ne. Slovenske elite so se za vstop v NATO odločile zato, ker imajo slabe izkušnje z Balkanom, ki se še vedno ni pomiril in kjer spet lahko pride do izbruha krize. Po drugi strani imajo tudi spomin na sosedo, ki jim sugerirajo neko superiorno miselnost in jim dajo

Referendum v Sloveniji

vedeti, da jih kot enakopravnih partnerjev (še) ne upoštevajo.

Integracija v EU in NATU bo torej Sloveniji dala vzdušje varnosti in tudi tiste samozavesti, ki jo danes potrebuje vis-a-vis svojim sosedom.

Hkrati pa bo s tem korakom Slovenija prisotna v vseh odborih, kjer se bo razpravljalo in odločalo o nadaljnji poti evropske integracije in varnostne politike.

S tega vidika je pristop k EU samoumeven in pristop k NATU »racionalna poroka brez srca«. **Dr. Marjan Sturm**

DUNAJ – CELOVEC

Premiki v zvezi z radiema?

Pretekli četrtek je generalna direktorica ORF dr. Monika Lindner na pogovore povabila predsednika ZSO dr. Marjana Sturma in podpredsednika NSKS dr. Reginalda Vospornika. Pri pogovoru sta sodelovala še informacijski direktor Draxler in vodja pravne službe dr. Buchner.

Generalna direktorica je poudarila, da je ORF s koncem leta 2002 zgolj iz finančnih in nobenih drugih razlogov prekinil finančno sodelovanje z Radiem dva oziroma Agora.

ORF bi bil pripravljen prevzeti odgovornost za manjšinske oddaje v okviru ORF-a, če bi zakonodajalec ustvaril ustrezne pravne temelje, namreč dodatno frekvenco za manjšinske jezike, eno na Koroškem in eno na Gradiščanskem. Nadalje bi moral zakonodajalec ORF-u omogoči-

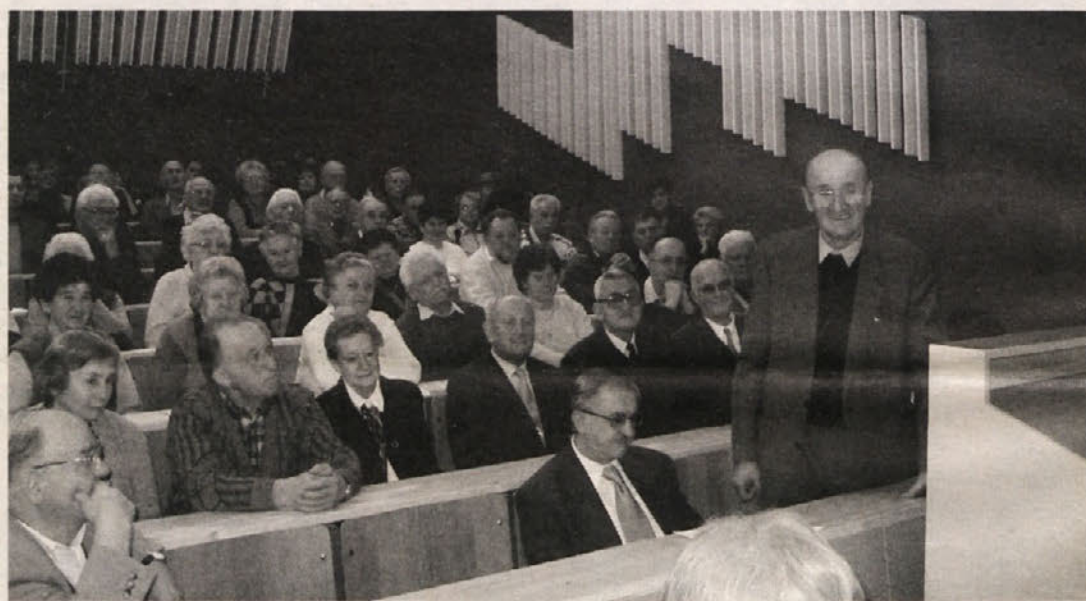
ti dodatne dohodke, s katerimi bi kril stroške za te oddaje. ORF ne želi več obnoviti sodelovanja z zasebnimi radii, temveč želi manjšinske oddaje oddajati v okviru svojem.

Na vprašanje, ali ima zakonodajalec sploh na voljo dodatno frekvenco, je generalna direktorica odgovorila, da mora to presoditi zakonodajalec, ki ima v rokah »platno in škarje«, možno pa bi bilo tudi, da oba zasebna radija ORF-u odstopita svojo frekvenco, za kar pa bi bila prav tako potrebna sprememba zakona. Na vprašanje, ali je mogoče najti oddajni čas za Radio Agora, je odgovorila, da lahko oddaja od 18. ure naprej.

Po daljšem pogovoru so se sogovorniki dogovorili za naslednje korake: obe osrednji organizaciji bosta nemudoma sto-

pili v stik z zveznim kanclerjem in ga opozorili na pobudo ORF. Zvezni kancler dr. Schüssel naj bi o tej pobudi povedal svoje mnenje, nato bi po potrebi iskali rešitve, bodisi v obliki nove frekvence ali pa obstoječe frekvence Radia dva in Agora, za kar je z nosilci te frekvence potrebno najti sporazumno rešitev. Dne 26. marca bo ustanovni svet ORF razpravljajal o omenjeni pobudi generalne direktorice in ji po možnosti dal zeleno luč za pogajanja z zvezno vlado. Do tedaj naj bi tudi zvezni kancler izoblikoval svoje stališče o tem vprašanju. Predstavniki manjšin v svetu publike dr. Reginald Vospornik pa bo člane ustanovnega sveta medtem obvestil o možnih rešitvah za radijsko oskrbo narodnih manjšin.

M. S.

RAVNE NA KOROŠKEM / LETNI SESTANEK BORČEVSKÉ ORGANIZACIJE

Množično, a premalo mladih

Tukajšnja borčevska organizacija je februarja pripravila letno srečanje, ki se ga je udeležila polovica od okrog tristopetdesetih včlanjenih borcev, aktivistov in pridruženih članov. Prišla sta tudi predsednik Zveze koroških partizanov iz Celovca Peter Kuchar in podpredsednik Lipej Kolenik iz Pliberka.

na Koroškem manjšini sovražna politika uspeva vse do danes in zakaj avstrijska državna pogodba še ni izpolnjena.

Mitja Žagar razmišlja o politiki integracije romske skupnosti v Sloveniji, Mirjam Polzer-Srienz pa se v svojem prispevku sprašuje, ali se diskriminacija do Romov in Sintov končuje, in analizira aktualne politične in pravne ukrepe glede položaja

Po partizanskem kulturnem programu osnovnošolcev, je dolgoletna predsednica Vera Horjak med drugim strnila preteklo dogajanje, ki so ga zaznamovale številne spominske prireditve, izleti, obiski starejših in zadnje slovo. Zaradi staranja bodo morali pritegniti mlade. Peter Kuchar se je zahvalil za podporo

Romov in Sintov na nacionalni in mednarodni ravni.

Sonja Novak Lukanovič razpravlja o ekonomskem vidiku jezika v večkulturnem okolju – narodnostno mešanem okolju v Sloveniji, Sara Brezigar pa govori o enakih možnostih na delovnem mestu z vidika etnične pripadnosti uslužbencev in se sprašuje, ali res vplivajo na sodelovanje zaposlenih.

Attila Kovcs na osnovi podatkov popisa o maternem jeziku iz leta 1921 piše o izključitvi prekmurskih Madžarov iz agrarne reforme.

V številki pa je objavljena tudi celotna bibliografija vseh zaposlenih na Inštitutu za leto 2001. **boje**

pri proslavah. Tja prihajajo tudi nepoučeni ljudje, zanje in za mladi rod se je vredno potruditi ter jim približati resnico o početju nacifašistov. Še vedno je treba dokazovati, kdo so bili storilci in kdo žrtve, kar je zdaj aktualno glede poboja pri Peršmanu nad Železno Kaplo, je dejal. Boris Florjančič, predsednik območja in Sveta ZB je opozoril, da je Avstrija tudi zaradi protifašističnega upora koroških Slovencev dobila status napadene države, vendar pa Haider in njegovi koroškimi Slovencem tega ne priznavajo. Lipej Kolenik je med drugim dejal, da jih boli, ker imajo vse partizane za komuniste, o aktualni razstavi »Med kljukastim križem in rdečo zvezdo« (Titovo zvezdo, v nemški različici), ki bo kmalu tudi v Avstriji, meni, da ni dobra, saj branilec očita grozodejstva in jih postavlja skupaj z nacifašisti, in to brez obrazložitve. Brez odpora pa bi izginili celi narodi. Omenjena razstava je povzročila ogorčenje tudi med drugimi v dvorani, ki so avtorjem očitali potvarjanje dejstev, pomanjkljivosti, propagando in poskus enačenja NOB s totalitarizmi. Sklenili so, da se bodo v okviru ravske občinske organizacije ZZB še odzvali v javnosti. **S. Š.**

LJUBLJANA

Inštitut za narodnostna vprašanja predstavil raziskovalne rezultate

Vsredo, 12. marca, je v prostorih Zemljepisnega muzeja Inštitut za narodnostna vprašanja iz Ljubljane predstavil del raziskovalnih rezultatov svojih sodelavcev v letu 2002, ki so izšli v njegovih publikacijah; tokrat obe številki revije Razprave in gradivo in študijo o medetničnih odnosih v občini Železna Kapla-Bela. O slednji študiji in 40. številki revije smo že poročali, zato tokrat podrobneje predstavljamo **Razprave in gradivo št. 41.**

Izredno bogata številka revije, ki izhaja že od leta 1960, nam tudi tokrat prinaša številne aktualne prispevke.

Bojan Brezigar analizira postopek preverjanja uresničevanja Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin pri slovenski manjšini v Italiji. Romana Bešter piše o vplivu Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin in Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih na ustavno zaščito manjšin v državah članicah Sveta Evrope. V prispevku primerja ustavne določbe preučevanih držav z omenjenima dokumentoma Sveta Evrope in ugotavlja, ali in v kolikšni meri se obveznosti, ki so jih države prevzele s podpisom in ratifikacijo Okvirne konvencije in Listine, odražajo v njihovih ustavnih dokumentih.

Peter Gstettner objavlja študijo o napadu na krajevne table pred 30 leti, ki ga označuje gibanje proti zakonitosti in redu. V jeseni 1972 je politično podobo Koroške pretreslo podiranje dvojezičnih krajevnih tabel, s čimer se je posledično ukvarjal tudi avstrijski parlament. Odhod dela najbolj radikalnih »varuhov domovine« na ceste, da bi odstranili že postavljene dvojezične krajevne table, označuje kot »teror na cestah«, ki se je končal šele, ko se je bila vlada pripravljena odpovedati nadaljnjemu postavljanju dvojezičnih krajevnih tabel in pripraviti novelizacijo zakona. Avtor ugotavlja, da je ta »zmaga v nemški noči« za slovensko narodno manjšino na Koroškem pomenila travmo, ki po tridesetih letih še vedno traja. V prispevku je avtor kot prvi s konkretno analizo poskušal pokazati, kako se z organiziranim nasiljem na ulici lahko pritiska na vlado, škoduje demokraciji in dodatno zožujejo manjšinske pravice. Slednje pojasnjuje tudi, zakaj

LJUBELJ PODNEVI SPET ODPRT

Vponedeljek sta slovenski prometni minister Jakob Presečnik in deželni svetnik Gerhard Dörfner po večmesečni zapori za promet spet odprla ljubeljski predor. **Do 23. maja bo Ljubelj odprt od 6. ure zjutraj do 19. ure zvečer. Borovelsko gospodarstvo je zaradi zaprtja ljubeljskega predora utrpelo veliko škodo.**

Katere vrste radijskih postaj delujejo v Sloveniji?

V Sloveniji deluje okrog 80 radijskih programov. Imamo javno nacionalno RTV s svojimi programi, tako imenovane lokalne oz. regionalne nekomercialne radijske postaje, ki morajo v svojem programu imeti 30 % lokalnih vsebin lastne produkcije, in tako imenovane lokalne komercialne radijske postaje. »Tako imenovane« v prvem primeru zato, ker nekomercialnih radijskih postaj ni, v drugem primeru pa zato, ker v Sloveniji tudi skoraj ni več lokalnih radijskih postaj.

Lokalne oz. regionalne nekomercialne radijske postaje so namreč tiste, ki jih je davno ali manj davno pred osamosvojitvijo ustanovila Socialistična zveza delovnega ljudstva in so bile v prvi fazi režimska trobila z vsemi atributi, od (uspešne) vsebinske indoktrinacije prebivalstva do državnega subvencioniranja dejavnosti v zameno za lojalnost režimu. Ekonomsko propagandni program je bil bolj ali manj pomemben okrasek. Po osamosvojitvi so zaradi kadrovske-tehnološkega balasta te radijske postaje nekoliko izgubile tla pod nogami, čeprav so povezave z vzvodi oblasti in izvori denarja ostale zelo pristne.

Kaj se je po osamosvojitvi spremenilo na radijskem področju?

Po letu 1992, ko so začele nove radijske postaje rasti kot gobe po dežju, so se »tradicionalne« radijske postaje počutile ogrožene in so se znašle, kakor so vedele in znale. Njihova glavna aduta sta bila tradicija oz. zakoreninjenost med poslušalci in ohranitev navez z oblastjo kontinuitete in posledično z denarjem. O kakšnem večjem »vdoru« trženja se ne da govoriti. Tu gre za lobiranje in prikrito podpiranje prijateljev na pravih položajih. Obojim se to seveda izplača. V zadnjem času, ko v močne strukture oblasti z denarci vse bolj odločno prodirajo tudi »ta novi«, se tudi tradicionalni radii vse

Radio Dur, ena od številnih zasebnih komercialnih radijskih postaj v Sloveniji, bo 1. aprila praznoval svoj 8. rojstni dan. Njegov ustanovitelj, lastnik in direktor je Dušan Uršič, cenjen kot duhovit radijski voditelj brez dlake na jeziku. Izkušnje je nabiral na različnih radijskih postajal, kot so RGL, Val 202, Radio Kranj in Radio Hit. O perspektivah in težavah zasebnih komercialnih radijskih postaj v Sloveniji se je z njim pogovarjala Saša Poljak.

bolj oklepajo trženja. In obenem vedno bolj tarnajo.

Nekdaj je bil zelo priljubljen rek: »Nihče me ne more tako malo plačati, kakor lahko jaz malo delam.« Po osamosvojitvi, ko je Slovenijo preplaval kapitalizem iz nekega drugega stoletja, se je ta pregovor preselil na področje radiodifuzije. Seveda malo modificiran: »Nihče ne more prodajati sekunde programa ceneje, kot je lahko moj program še bolj cenen!« Pomemben je brezkompromisen zaslužek, kaj poslušalci poslušajo, pa ni več pomembno.

In zakaj je prišlo do take situacije?

V težnji po hitrem zaslužku je veliko, če ne večina lastnikov koncesij za uporabo frekvenc kot narodnega bogastva pozabila na svoje poslanstvo in radijske programe spremenila v jukeboxe, ki na ceneni način zadovoljujejo nezahtevni del publike, kajti posel in zaslužek sta prva! V zadnjih letih se oblikujejo različne mreže majhnih, šibkih in takih radijskih postaj, katerih lastniki ne vedo, kaj z njimi početi. Zato izgubljajo svojo prvotno nalogo oz. poslanstvo: obveščati lokalne skupnosti. Ti radijski programi postajajo delčki mrež ali globalnih celot, ki jih v imenu zaslužka prav nič ne zanima informacijska lakota lokalnega prebivalstva na območju posameznega radia. Njihov skupni informativni program je dober, vendar ne vsebuje lokalnih informacij. Tudi na teh področjih bi morala po mojem mnenju država narediti red. Ne kritiziram državnih organov. Pravzaprav je Svet za radiodifuzijo že naredil odločen poskus normalizacije stanja, ki pa je bil zaduščen.

Med radii v Sloveniji torej ni velike razlike. Metaforično bi lahko pribil, da je razlika v tem, s kom in kolikokrat lastnik posamezne radijske postaje igra golf.

Kakšne so možnosti in postopki za ustanovitev komercialne radijske postaje?

Možnosti je vedno manj. Ker ta država na radiodifuznem področju ne želi imeti kaosa po vzoru italijanskega, se bo FM prostor kaj kmalu napolnil do kritične meje; vsebinsko se je zaradi enoličnosti programov že zdavnaj. Postopki za ustanovitev

Dušan Uršič Foto: Robert Balen

komercialne radijske postaje po tehnični plati niso zahtevni. Žal v preteklosti tudi niso bili zahtevni vsebinski kriteriji za pridobitev dovoljenja za uporabo frekvence in zato ima zdaj Svet za radiodifuzijo hude, že prej omenjene težave.

Razmere se vsekakor zelo razlikujejo od tistih, na katere sem naletel jaz pred devetimi leti, ko sem ustanavljal Radio Dur. Veliko stvari se je spremenilo. Pravzaprav bi lahko rekel: pojavilo se je veliko novih

zbira črni Oblak. (Gre za besedno igro: Leo Oblak je namreč lastnik enega radia in manjšinski lastnik še nekaterih, po nekaterih ocenah pa ima vpliv na kakšni četrtini slovenskih radijskih programov, op. a.).

Kolikšna so minimalna sredstva, ki omogočajo delovanje Radia Dur?

Na Radiu Dur, ki oddaja 24 ur na dan, smo redno zaposleni trije, direktor, tajnica in tehnik. Honorarcev je 12, od tega sta dva tehnika, deset pa je moderatorjev, poleg tega pa na radiu delata še dva pogodbeno komercialista. Tak radio lahko dela s povprečno 16.000 € mesečno, kar pomeni, da je letni proračun okrog 200.000 € neto. Vaše vprašanje bi razširil za komponento kakovostnega in nestresnega delovanja radia. Za tak način dela, ki si ga vsi želimo, bi potrebovali 25 % več denarja.

Sredstva za delovanje pa Radio Dur pridobiva izključno s trženjem svojih oglašnih storitev; vsi oglasi so pridobljeni strogo na tržni način in ne z lobiranjem. 52 % sredstev gre za plače in honorarje, 22 % za

Studio Radia Dur v nakupovalnem središču Citypark

Foto: Dušan Uršič

kandidatov s palicami za golf in z veseljem do »golfanja« (kar v gorenjskem narečju, z drugačnim naglasom, pomeni goljufanje, op. a.). Strokovne institucije za tako stanje vsekakor niso krive. Bojim se, da so velikokrat prisiljene delovati po navodilih. Kdo pije in kdo plača, se pa ve, ker so nekateri pijani od frekvenc, ki jih kot narodno bogastvo brezkompromisno uporabljajo za zasebne poslovne ambicije. Črnogledi ljudje bi rekli, da se nad slovensko radiodifuzijo

stroške najemnin in poslovanja, 19 % za provizije komercialistov in 7 % – kar je premalo – ostane za naložbe.

Kakšna je usmeritev Radia Dur?

Radio Dur ima program, ki promovira zdrav, miselno dejaven in nenasilen način življenja v vseh pomenih te misli. Program je prepoznaven po tematskih oddajah s smiselno in koristno vsebino, po duhovitih in pikrih, včasih tudi angažiranih samore-

klamnih sporočilih, po popolnem ignoriranju politike v informativnem delu programa in po velikih količinah nenasilne, predvsem evergreenske, oldie, country, rock in kakovostnega dela slovenske popularne glasbe.

Kateri so največji problemi, s katerimi se trenutno sooča Radio Dur?

Največji problem Radia Dur je trenutno »dampinško« trženje drugih radijskih postaj. To je vrsta trženja, pri kateri postaviš tako ceno, da ne pokriješ niti produkcijskih stroškov, vendar pa s tem zbijajš tudi ceno storitev drugih radijskih postaj. Z drugo besedo bi lahko temu rekli neloyalna konkurenca. Skupina radijev, ki delujejo predvsem v Ljubljani, ima radijsko dejavnost za dopolnilno, skoraj hobi dejavnost, ki jo financira iz primarne dejavnosti podjetja, zato ima lahko izredno nizke cene. Druga skupina, lahko bi rekel mreža majhnih lokalcev, lahko »dampinško« ceno ponuja zato, ker imajo izredno nizke produkcijske stroške, saj v enem središču ustvarjajo program za približno 20 radijev. Posledično so si ti programi podobni kot »jajca jajcem« in, kot že omenjeno, ne vršijo prvotnega poslanstva – informiranja lokalnih skupnosti. Razen če po novem informiranju lokalne skupnosti pomeni zgolj biriranje najstniških SMS-sporočil, čestitk in preprostega uresničevanja še bolj preprostih glasbenih želja prebivalstva.

Iz tega je razvidno, da so problemi drugih radijskih postaj drugačni kot problemi Radia Dur. Menim, da se bodo tudi oni morali soočiti s svojimi problemi. Predvsem zato, ker se bodo naročniki oglašnih storitev morali slej ko prej vprašati, zakaj imajo nekateri radijski programi tako nizko ceno. Ustvarjalci teh že vedo, zakaj, in v tem primeru so primerno samokritični. In tudi »instant trženje« bo dočakalo svoj konec, ko bodo naročniki začeli kupovati učinek namesto popustov.

Kakšno prihodnost napovedujete Radiu Dur in zasebnim komercialnim radijskim postajam v Sloveniji?

Radio Dur bo vedno v senci »kričačev«, kakor imenujem tiste medije, ki imajo izrazit smisel za pompozno samopromocijo, obenem pa jim je izrazito tuja samokritika, razen pri cenah svojih storitev. Radio Dur bo imel vedno izjemno zveste poslušalce, stare od 25 do 55 let, nadpovprečno izobražene ljudi z visoko kupno močjo. Ti aduti na sončni strani Alp vsekakor niso dovolj cenjeni.

Druge radijske postaje v Sloveniji se bodo morale soočiti s pravno in moralno – da ne rečem mentalno – urejenostjo v državi najkasneje do 1. maja 2004, ko naj bi se Slovenija pridružila EU. Tako upam zaradi poslušalstva, ki bi od tega imelo največ koristi.

Še več o Radiu Dur na www.radiodur.si.

S. P.

TEMATSKÉ ODDAJE:

- **Hobidur:** hobiji, prosti čas
- **Nismo od včera:** etnološka oddaja
- **NajDur:** izbor pesmi tedna
- **Če ne greš, ne veš:** popotništvo, turizem
- **Info viroza:** računalništvo, komunikacije
- **Avtodur:** promet, avtomobilizem
- **Domače zvijače:** nasveti za dom
- **Zdravissimo:** zdravje
- **Ekodur:** ekologija
- **Slow slow quick quick:** ples
- **Kdor gre gor, ni nor:** gore in planinarjenje
- **Migidur:** šport in rekreacija
- **Usac gamal zoc virki:** šport, show bussines ...
- **Nekaj omikanega:** kultura
- **Glasbeno paberkovanje:** glasbena oddaja
- **Za to so se boril:** oddaja o

K & K ŠENTJANŽ

Kakajček – Otroški program 2003 k & k

- 05. 04. 2003, 18.00
Praznovanje Andersenovega dneva: **Popoldan z Romano Kranjčan in Nikom Kupperjem**
- 26. 04. 2003, 18.00
Lutkovno gledališče Maribor, Pavel Polak: **»Tri zgodbe o zajcu«**
- 17. 05. 2003, 18.00
Natalija in Ravil Sultanov: **»Cirkus Buffeto«** – Cirkuska ustvarjalnica
- 28. 09. 2003, 10.30
Mladinska predstava SPD Šentjanž – Vika Grobovšek: **»Enkolsa«**
- 08. 11. 2003, 18.00
Lutkovno gledališče Ljubljana – Urška Hlebec: **»Fantkov dan«**

- 13. 12. 2003, 18.00
Lutkovna predstava KPD Šmihel – Predstava, katero bodo pripravili v gledališki delavnici v Fiesi
- 11. 01. 2003, 17.00
Lutkovno gledališče Ljubljana – Predstava iz sezone 2003/2004

Cena abonmaja
(7 prireditev) 17,50 €
(za otroke in odrasle)
Cena posamezne predstave
3,50 € (za otroke in odrasle)

Kakajček je namenjen otrokom od 3. do 12. leta

Otroški abonma Pogled dlje 2003 podpira Ministrstvo za kulturo RS

INFORMACIJE:

k & k
Kultur & komunikacija
St. Johann/Šentjanž 33
9162 Strau/Struga
e-mail: kuk@slo.at
telefon: 0463/514300-13
mobil: 0664/2620042
faks: 0463/514300

RAVNE NA KOROŠKEM

Začenanje je stalnica življenja

V razstavišču Uršnik so svoja likovna dela nedavno razstavili člani Andragoškega društva Koroške, udeleženci Univerze za tretje življenjsko obdobje. Štirinajst odraslih je s pomočjo mentorja, likovnega pedagoga Stojana Brezočnika, med druženjem v 30-urni delavnici spoznavalo svet likovne umetnosti.

Srečanja so se pogosto podaljšala tako zaradi iskrenega zanimanja učencev kot profesionalnega odnosa mentorja. Program je vseboval risbo, med tehnikami akvarel, tempero in pa-

stel, motivi pa so bili figure, (avto)portret, tihožitja, krajine in žanrski prizori. Podobe so realistične, vendar se v delih že lahko razbere osebni prispevek kot nadgradnja pridobljenega likovnega znanja, je med predstavljanjem skupine povedala umetnostna zgodovinarica Simona Javornik. Mentor Stojan Brezočnik se je od skupine poslovil z mislijo, da so sedaj z osvojenim znanjem znova na začetku likovnega ustvarjanja. Za prijetno druženje je s pogostitvijo poskrbela mlada Tanja Božič z bližnje kmetije, ki je ponudila koroške dobrote kot so potica, žganje in mošt. Dobrote je postregla z mislijo, da dediščino spoštujejo le tisti, ki spoštujejo sebe.

S. Š.

GLASBENO PISMO IZ LJUBLJANE

Nastop odličnega mednarodnega orkestra

Orkester Akademije St. Martin in the Fields iz Londona je eden od najbolj znanih svetovnih orkestrorov, ki nastopa kot skupina za komorno glasbo in kot orkester klasične velikosti. S svojimi več kot 500 posnetki je orkester z največjim številom plošč na svetu. Večinoma nastopajo brez dirigenta in gostujejo po vsem svetu.

Tudi v nedeljo, 23. februarja, ko je komorni orkester v Cankarjevem domu v okviru zlatega abonmaja navdušil razprodano Gallusovo dvorano, je bil dirigent

in solist eden najbolj iskanih pianistov našega časa Murray Perahia. Bili smo priče svetovnega dogodka. Godalni orkester je najprej zaigral Koncert za flavto, violino, čembalo in godala J. S. Bacha; flautist je bil Jaime Martin, violončelist pa Kenneth Sillito. Izvedba je bila brezhibna, prava Bachovska atmosfera; tako so verjetno igrali v Bachovih časih na dvorih, le flavta je bila takrat iz ebenovine. Virtuoz na klavirju je bil Perahia; zakaj ni igral na čembalo, če je predpisan v partituri?

Nato so angleški virtuozni igrali Koncert za klavir in orkester v Es-duru W. A. Mozarta. Ponovno je blestel pianist Perahia. Izvedba vseh treh koncertnih stavkov je na poslušalce naredila nepozaben vtis.

V drugem delu koncerta je orkester, okrepljen z nekaterimi trobilci, zaigral Beethovnov godalni kvartet v Es-duru, op. 127, prirejen za orkester. Kvartet je Beethoven napisal dve leti pred smrtjo, vendar z njim ni uspel. V Gallusovi dvorani je bilo seveda ravno obratno, uspeh je bil podkrepljen z vzkljanjem publike: »Bravo!« Je pa delo resnično nekoliko beethovnovsko kontroverzno ter polno glasbenih domislic in preobratov.

Lovro Sodja

Dandanes marsikatero stvar ni tako enostavno razumeti. Avstrijskih volivcev, na primer, ali pa evropske politike. A pustimo to, je že malo dolgočasno, in bodimo malo bolj globalni. Tudi globalizacija je npr. takšno področje. Veliko se o njej govori in piše, toda kdo jo res zna razumljivo in nazorno razložiti? Poleg tega obstaja vrsta modelov, med katerimi niti ekonomsko in politično izkušeni ljudje ne znajo zanesljivo razlikovati. No, če vas ta tema zanima, berite dalje. Solidarnost in socialno vedenje danes navsezadnje ne veljata več veliko, danes vsak gleda samo še nase in na lastne prednosti, torej se je dobro na te zadeve vsaj malo spoznati. Nekaj glavnih smeri globalnega kapitalizma vam bom skušal razložiti s pomočjo priljubljene domače živali. Kot izhodišče bom vzel dve kravi.

Tradicionalni, klasični kapitalizem deluje takole. Imate dve kravi. Eno prodate in kupite mladega bika. Lepo ga redite, tako da se počasi razvije njego-

PROF. DR. ANTON ZMEDA

Globalizacija na primeru dveh krav

va moška potencia in začne izvajati nalogo, ki mu jo je podarila narava. Goveda se s časom množijo, čreda narašča, vaše premoženje raste. Ko je čreda dovolj velika, jo prodate, denar naložite, greste tako rekoč v pokoj in živite od dividend in obresti.

Potem je tu severnoameriška različica. Imate dve kravi. Eno prodate in prisilite drugo, da

daje mleko za štiri. Čudite se, ko krava nekega dne vsa »zmergljana« crkne. Brez dokazov nekoga na nekem drugem koncu sveta obtožite, da vas ogroža, ga napadete, mu odvzamete njegovo edino kravo in jo prisilite, da daje mleko za pet krav. In tako dalje.

Angleški model je bolj enostaven. Imate dve kravi. Obe sta nori.

Posebno popularen je v zadnjem času t. i. »Enron-kapitalizem«. Priznam, da na prvi pogled izgleda malo zapleteno, a se v razvitem svetu vse bolj in bolj širi. Imate dve kravi. Tri prodate vašemu hčerinskemu podjetju, ki kotira na borzi. Pri tem na osnovi kredita odprete kreditiv, ki ga vaš »švogr« odpre pri banki, in istočasno v obliki javne ponudbe izvedete t. i. debt/equity swap (pomeni, da iz dolga napravite kapital – v bistvu nič tako čudnega, saj je npr. že Jezus pred dva tisoč leti iz vode napravil vino). Tako dobite nazaj štiri krave z oprostitvijo davka za pet krav. Pravice za mleko šestih krav s pomočjo

brokerja (= posrednika) diskretno prenesete na poštne predalke podjetja na enem od Kajmanskih otokov v lasti anonimnega večinskega delničarja, ki prodaja pravice za vseh sedem krav nazaj vašemu na borzi kotiranemu podjetju. V letnem poročilu piše, da je vaše podjetje lastnik osmih krav z opcijo (= pravico) do osmih dodatnih krav. Prodajte eno kravo in z izkupičkom kupite novega predsednika države, pri čemer vam preostane sedemnajst krav. Letne bilance ne objavite. Mali delničarji vam odkupijo še bika, ki ga sploh nimate. Ko bi morali odplačati prvi obrok za kredit, mora vaše podjetje najaviti stečaj. Z odpravnino, ki ste jo prejeli pred tem ob odstopu z mesta generalnega direktorja podjetja, kupite veliko farmo za rejo krav.

Slovenska različica ne prese- neča. Vaš sosed ima dve kravi, vi samo eno. Molite k bogu in ga prosite, naj sosedu crkne najmanj ena krava.

Ja, zaradi popolnosti navajam še domači avstrijski model.

Imate dve kravi. Z rednim predvajanjem »muzikantenstadla« in glasnim branjem iz nekega maloformatnega časopisa ju tako zmanipulirate, da gresta šele s 75 leti prostovoljno v pokoj, nikoli ne zbolita, malo jesta in se sami molzeta. Kadar so volitve, iz navdušenosti nad statusom quo križec vedno napravita pri stranki mlekarn in mesarjev, še posebno pa uživata ob slabih novicah.

Ha, apropos novice. Da ne pozabim. Vestnik se poslavlja. Z njim se poslavlja tudi prof. Zmeda, pojav zadnjih sedmih let 57-letne zgodovine tega lista. Kot so pokazale zadnje številke, obstaja upanje, da to, kar pride po njem, morda niti ne bo tako slabo. In morda se bo celo pojavil kdo drug (ali druga), ki bo od časa do časa – enkrat v vlnudnem »disensu«, drugič malce bolj hudobno – podregal(a) v naš lagodni, dostikrat nepotrebno kompromisarski, zajamrani, duhovno leni in samozadovoljni vrtilček – malo za hec, malo zares. Torej adijo, dobro se imejte, ne pustite se in upajte si!

Po izredno sušni sezoni v društvenih amaterskih gledališčih odraslih (samo Kaplan Martin Čedermac v Selah in Goreča vas v Šentjakobu) smo vendarle dočkali še eno predstavo. Radišani se držijo svoje tradicije in tako so Nužijevi igralci tudi letos na oder postavili premiero. Preteklo soboto in nedeljo so se domačini in gledalci iz okolice ter sosednjih društev nasmejali Kishonovemu Poročnemu listu. Predstava na Koroškem sicer ni neznana, saj so jo pred leti igrali že v Selah, je pa glede na avtorjev odlični tekst in duhovite zaplete prava osvežitev.

Predstavo je režiral Niko Kranjc Kus, tokrat že drugič gost na Radišah, zasnoval je tudi sceno, kostumografinja pa je bila njegova žena Polona.

Je že težko, če se hočeta dva mlada poročiti, duhovnik pa zah-

KISHON NA RADIŠKEM ODRU

Zabavni Poročni list

Igralci »Poročnega lista« na Radišah

teva poročni list njunih staršev. Še huje pa je, če ga ti ne najdejo in sploh pozabijo, ali so ga kdaj

imeli oz. ali so se sploh poročili. To se je zgodilo vodovodnemu inštalaterju Borozovskemu in

njegovi ženi Šifri. Zdaj se šele začnejo zapleti. Naj se na hitro poročita, se po petindvajsetih letih sploh še hočeta? Naenkrat se počutita spet prosta in si v glavo zmečeta vse očitke. Zraven se vpleta še zdrharska soseda, hčerkin zaročenec je povsem pod vplivom svoje moralne matere itd. itd. Klopčič se začne odvijati, ko pride pogumen fant iz zadruge in začne osvajati nesojeno nevesto. Ko po naključju najdejo poročni list, se stvari uredijo. Buki iz zadruge zasnubi hčerko Ajalo, Ajalin zaročenec gre s sosedo Jafo, inštalater Borozovski in žena Šifra pa se spet najmeta.

Borozovskega je igral dolgoletni režiser in vodja skupine Nuži Wieser. Tokrat se je iz običajne melodramatične stigme prelevil v pravega komedijanta s silno dinamiko, ki mu je zelo dobro pri-

stajala. Tamara Moschitz mu je kot žena Šifra sledila; bila sta pravšen zakonski par. Zelo dinamična je bila njuna hčerka Ajala, Nataša Thaler, njen zaročenec Robert, ki ga je upodobil Marjan Woschitz, je bi pravi mamin nedorasel sinček, pravi fant pa je bil Martin Ogris v vlogi Bukija. Provokativno sosedo Jafo je izvrstno igrala Ani Hummer.

Radišani imajo tudi utečeno tehnično ekipo. Zanimivo sceno iz železnih palic so sestavili Robi Pichler, Adrian in Boris Povše, Martin Ogris in Daniel Vrulich. Ob uprizoritvi so za tehnično spremljavo skrbeli Niko Wieser, Hannes Tolmaier in Adrian Povše.

Lahko si želimo, da bi radiški Poročni list razveseljeval gledalce tudi po drugih koroških krajih.

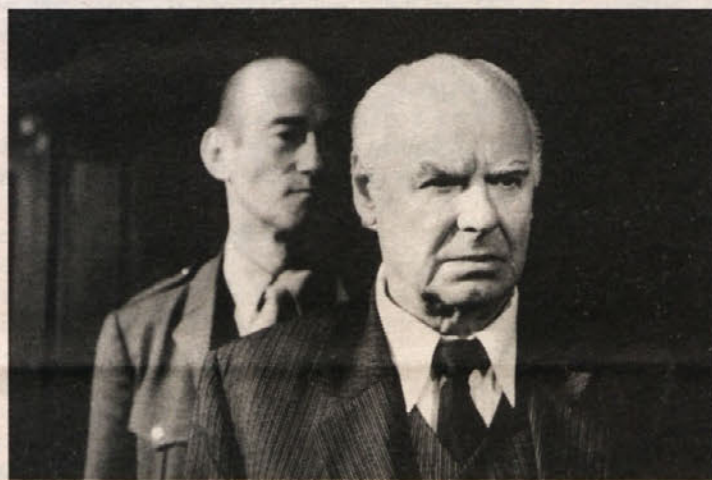
Jože Rovšek

Že prva predstava v abonmaju Pogled dlje 2003, ki ga organizirata Slovenska prosvetna zveza v Celovcu in k & k center v Šentjanžu, je bila zadetek v polno. Premierno je nastopilo Mestno gledališče ljubljansko z dramo Rolanda Harworda Na čigavi strani. Predstava je tokrat potekala v »klagenfurter ensemble« v Celovcu. Od angleškega dramatika Howarda, ki je iz Južne Afrike v Evropo, v London, prišel šele leta 1951, torej po obdobju nacionalsocializma in po koncu druge svetovne vojne, bi kar težko pričakovali, da bo napisal tako prepričljivo antinacistično dramo. Pa jo vendarle je. V svojem tekstu je precizen, prepričljiv in nesporen. V živo je zadel totalitarno prefinjeno nacistično politiko in ljudi v njej. V dramu Na čigavi strani se je lotil stanja v visokih glasbenih krogih. Peter Gutman je dramo celo poimenoval Saga o dveh dirigentih

Gre za velikega nemškega dirigenta in glasbenika židovskega rodu Wilhelma Furtwänglerja, ki

ABONMA POGLED DLJE 2003 – KE CELOVEC

Vrhunska predstava

Osumljeni Furtwängler (Danilo Benedičič) in njegov zaslisevalec (Boris Ostan)

je do Hitlerjevega prihoda na oblast leta 1933 napravil sijajno kariero in bil zagotovo prva taktirka v glasbenem življenju nemškega kulturnega prostora. Prav takrat je bil med drugim tudi dirigent slovite Berlinske filharmo-

nije. Medtem ko so mnogi židi zbežali iz Nemčije, je Furtwängler ostal, saj je hotel Nemčiji ohraniti kuturno podobo, v trajnost nacističnega režima pa ni verjel. Zaradi preganjanja židovskih umetnikov in njihove umet-

nosti je celo protestiral pri Göbbelsu in zapisal, da zanj židovska in arijska glasba nista odločilni. Tedaj je postal nezaželen, dodatno pa ga je nacistična oblast izigrala s tedaj vzpenjajočim se Herbertom von Karajanom, ki je imel kar dve izkaznici nacionalsocialistične stranke.

Vsebina drame je povojno zasliševanje pred ameriško preiskovalno oblast, ki jo vodi major Steve Arnold, saj so Furtwänglerja osumili, da je bil lojalen nacističnemu režimu. Odlični tekst v prevodu Alenke Klabus Vesel ter spretna dramaturgija in režija so ustvarili vtis popolnosti, dorečenosti samega procesa in pokazali stiske in dvome velikega umetnika in njegovo pot med Scilo in Karibdo.

Režiser Boris Kobal je znal izpostaviti fragmente dialogov, ki zadenejo bistvo. Igro je razgibal s silovito dinamiko, ki je dramaturgijo še podkrepila. Spretno je uporabil priči pri zasliševanju, Tamara Saks in Helmuta Rodeja, ter zapisnikarico

Emmi Straube in poročnika Davida Willsa.

Igra ljubljanskih umetnikov je bila odlična, še posebno pa je v vlogi majorja briljiral Boris Ostan. Dirigenta Furtwänglerja je dostojanstveno igral Danilo Benedičič, priči Tamara Saks in Helmut Rode sta bila Nadja Strajnar Zadnik in Evgen Car, poročnik Aljoša Ternovšek, zapisnikarica pa Tanja Ribič.

Tudi po tehnični plati je bila predstava dovršena. Realno scenografijo in kostumografijo je zasnovala Špela Leskovic, pri dramaturgiji je pomagala prevajalka Alenka Klabus Vesel, glasbo pa je izbral režiser Kobal.

Harwordova drama Na čigavi strani MGL je prva slovenska uprizoritev. Na Koroškem smo imeli pravo srečo, da je tako hitro prišla med nas. Po spremljanju same predstave in po burnem aplavzu bi si upal trditi, da si naše občinstvo želi še več predstav s podobno tematiko. Takih, ki zadenejo žeblico na glavico.

Jože Rovšek

V polni dvorani Doma glasbe v Celovcu je preteklo nedeljo potekala tradicionalna prireditev KKZ Koroška poje, na kateri je sodelovalo kar 17 skupin iz Slovenije in južne Koroške.

Predsednik Krščanske kulturne zveze Janko Zerzer je na začetku pozdravil številne častne goste in nato na kratko orisal zgodovino ene od osrednjih kulturnih organizacij, ki je bila ustanovljena decembra leta 1953. Medtem ko je bila KKZ na začetku svojega delovanja pod močnim vplivom duhovščine, se je v sedemdesetih letih profanizirala. V KKZ je danes vključenih nad 20 društev in skupin, ki se ukvarjajo z različnimi dejavnostmi, od zborovskega petja, zbiranja ljudskega izročila do odrske dejavnosti. Dejal je tudi, da se bo KKZ še naprej zavzemala za kulturno sodelovanje prek meja in na Koroškem. Pozitivno je ocenil sproščen odnos do SPZ in organiziranje skupnih prireditev. KKZ bo tudi v prihodnosti vsestransko podpirala kulturno dejavnost koroških Slovencev in različne projekte ter se

KOROŠKA POJE 2003

Kakovostna pevska revija v spomin Lajku Milisavljeviču

Pevski zbor Oisternig pod vodstvom Franza Mörtla je navdušil z ziljskim melosom

Foto: Štukelj

zavzela za ohranjanje kulturne dediščine.

Pevsko prireditev je odlikovala visoka kakovost zborovskega petja, med drugim so nasto-

pili komorni zbor De profundis iz Kranja (voditeljica Branka Potočnik Krajnik), ki si je pripel že nekaj odličnih priznanj, MePZ Sele pod vodstvom

Romana Verdela, MePZ Danica, ki ga vodi Stanka Polzer, MoPZ Trta iz Žitare vasi (Pavli Stern), MePZ Rož (Karli Krautzer) in pevski zbor Oisternig z Bistrice

na Zilji (dirigent Franz Mörtl). V okviru prireditve Koroška poje so nastopile tudi koledniške skupine iz različnih južnokoroških vasi. Obiskovalci in pevci so se med koncertom z enominutnim molkom spomnili težkega položaja Radia 2.

Letošnji koncert je počastil spomin na pevovodjo MePZ Rož Lajka Milisavljeviča. S tem zborom je Lajko prejel kar nekaj priznanj in je z njim gostoval po Avstriji in Sloveniji. Lajko Milisavljevič je tri desetletja, do njegove prerane smrti lani, marljivo zbiral bogato ljudsko izročilo koroških Slovencev. Koncert pa je počastil tudi spomin na kulturnega delavca in duhovnika Tomaža Holmarja.

Ravnatelj Javnega sklada za ljubiteljsko kulturno dejavnost R Slovenije Igor Teršar je ob 50-letnici KKZ Janku Zerzerju predal priznanje.

Mirko Štukelj

PRIREDITVE

- ČETRTEK, 20. 3.**
CELOVEC, Müllers Bistro (Primosgasse 3)
18.00 Odprtje razstave Josefa Metschne »Veselite nad oblikovanjem je moja pot«. Nastop plesne skupine Sevilla s španskim plesom
- PETEK, 21. 3.**
CELOVEC, Tischlerjeva dvorana – Slov. etnološko društvo Ljubljana, KKZ, SNI Urban Jarnik, SPZ
09.00 »Etnološka dediščina Slovencev v Avstriji«. Strokovna ekskurzija po Koroški.
TINJE, v domu – Katoliška prosveta
15.00 Izobraževalni seminar za cerkvene pevke in pevce, pevovodje, ... voditelj prof. Jože Ropitz. Traja do 22. marca, do 13. ure
ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPZ in krajevna društva
20.00 Gledališki abonma 2003 »Pogled dlje« Šentprimož Pliberk s predstavo »Troilus in Kresida«. Gostuje Slovensko ljudsko gledališče Celje
- SOBOTA, 22. 3.**
LEŠE PRI ŠENTJAKOBU, gostilna Gabriel – Slov. etnološko društvo Ljubljana, KKZ, SNI Urban Jarnik, SPZ
09.00 Posvet »Etnološka dediščina Slovencev v Avstriji«
ŠMIHEL, galerija Fran
19.00 Otvoritev razstave del Franca Merkača »Umetnost pravičnega trženja«. Skozi razstavo vodi Harald Moser
DOBRLA VAS, kulturni dom – SPD Srce in Koroški deželni konzervatorij
19.30 Klasični koncert. Nastopajo študenti koroškega deželnega konzervatorija
HODIŠE, ljudska šola – SPD Zvezda
20.00 Pesem združuje. Nastopajo: Quintetto femminile »Lussari«. Vaščano pojo, Chorensemble »Vocalitas«, Seental-Stimmen Keutschach/Hodiše
- NEDELJA, 23. 3.**
ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel
11.00 »Oblaček pohajaček«. Gostuje mladinska gledališka skupina SPD Bilka iz Bilčovsa
TRBIŽ, kulturni center
14.30 Koroška in Primorska pojeta 2003. Nastopajo: MePZ Jakob Petelin Gallus, MoPZ Kras iz Slovenije, Kvartet v Črnicah z Radiš, vokalna skupina Vinika iz Slovenije, Kvintet Foltej Hartmann iz Pliberka, oktet Castrum iz Slovenije, Višarski kvintet
- TOREK, 25. 3.**
TINJE, v domu – Katoliška prosveta
18.30 Vitalni tekaški trening za začetnike in napredujoče; voditelj dr. Maks Zdovc
ŠKOFIČE, društvena soba nad Posojilnico – SPD Edinost
19.30 Dia-predavanje o Mongoliji; predava Hanzi Weiss

PETEK, 28. 3.

- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete, EL, KKZ
15.00 Seminar slovenskega jezika »Vpliv nemščine na slovenščino na stičišču dveh kultur«. Voditeljica mag. Helena Kuster. Seminar se nadaljuje 29. marca ob 9. uri
CELOVEC, mestna galerija
17.00 Slovensko vodstvo skozi razstavo »bella pictura« italijanskih mojstrov 20. stoletja
TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
18.00 Slikanje akvarelov za začetnike in napredujoče. Voditelj dipl. inž. Andrej Dolinar
- SOBOTA, 29. 3.**
ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPZ in krajevna društva
11.00 Abonbonček-otroški gled. abonma 2003 Podjuna s predstavo »Zabava na luni«. Gostuje Lutkovno gledališče Ljubljana

NEDELJA, 30. 3.

- BILČOVSA, ljudska šola
11.00 Lutkovna igrice »Jajce«. Gostuje otroška lutkovna skupina KPD Šmihel
KOTMARA VAS, ljudska šola – SPD Gorjanci
14.30 Vigredni koncert pod geslom »S prijatelji v vigred«. Nastopajo: Bobnarska skupina »Enrico Saurugg«, Glasbena ljudska šola Kotmara vas, Kolbermoorer Sängler (iz Bavarske), MePZ Seental Keutschach/Hodiše, solistka Gudrun Mehringer-Thaler, solist Nikos (iz Grčije), vokalni ansambel »Rožmarin«, MePZ SPD Gorjanci

PONEDELJEK, 31. 3.

- TINJE, v domu – Katoliška prosveta
19.00 Pogovori s slovenskimi liki trije vogali – sogovornica: Štefka Kučan; vodja pogovorov Horst Ogris

PLANINSTVO

Pomembnost obnove društva

Planinci letos obhajamo kar tri pomembne jubileje: 50-letnico obnove nekdanjih koroških podružnic Slovenskega planinskega društva, ki so prenehale delovati po prvi svetovni vojni, 35-letnico postavitve planinske postojanke, v svetovnem merilu pa 50-letnico prvega vzpona na najvišjo goro sveta Mount Everest.

Obnova društva pred 50 leti je bila za nas, koroške planince, izrednega pomena, saj bi brez nje pred tremi leti ne mogli praznovati 100-letnice društva, ne bi imeli svojega planinskega doma in tudi ne bi bilo Slovenskega planinskega društva na avstrijskem Koroškem. Prav zato smo ta jubilej počastili na svojevrsten način – s posodobitvijo planinske kočice na Bleščeči, kar je prepričljiv dokaz neizmerne podjet-

nosti naših planincev in zelo smiselna počastitev jubileja v dobrobit nadaljnje uspešne planinske dejavnosti na Koroškem.

Takoj po prenovitvi društva pred 50 leti, ko še nismo imeli planinske postojanke, smo se ukvarjali predvsem s hribolazenjem in sanjarili, kje in kako bi prišli do svoje planinske kočice. Leta 1968 se nam je s postavitvijo kočice na planini Bleščeča vroča želja končno izpolnila. Organizacijsko smo imeli veliko srčco z izvolitvijo Danila Kuppra za tajnika, pozneje predsednika nadzornega odbora, in seveda s sodelovanjem odbornikov. Lahko trdim, da sva bila dobra naveza. Po 30 letih tesnega in uspešnega sodelovanja se je najina skupna pot planinskih funkcionarjev končala. Za nama sta prevzela krmilo društva v roke mlajša kolega, Franci Kropivnik z Zgornjega Kota v Selah, sedaj pa ga ima varno v rokah Hanzi Lesjak iz Ledinc.

Toliko na kratko o pomembnosti obnove društva pred 50 leti. U. L.

PEDAGOŠKA AKADEMIJA V CELOVCU

Dvojezično šolstvo

Za duhovno podobo Koroške je že od nekdaj značilna kulturna in jezikovna raznolikost. Z upoštevanjem tega dejstva lahko starši na območju dvojezičnega šolstva, v katerem živi slovenska narodna skupnost, svoje otroke prijavijo k dvojezičnemu pouku na ljudskih šolah ali pa k slovenskemu pouku na glavnih šolah. Za izobraževanje dvojezičnih učiteljev oz. učiteljev slovenščine ter dodatnih (tinskih) učiteljev, ki pri pouku v dvojezičnih razredih sodelujejo z razrednim učiteljem, skrbi Zvezna pedagoška akademija v Celovcu.

Pri tovrstnem usposabljanju je pri zagotavljanju jezikovnega znanja in didaktike v šolski praksi treba prispevati tudi k ohranjanju koroške dvokulturnosti. Pedagoška akademija slovensko skupnost vidi

kot most do soseda. Zato imajo absolutno Pedagoške akademije prav na tem področju dobre možnosti za zaposlitev.

Študijski pogoji: odprtost do sveta, zavestjo za ohranjanje regionalne identitete, zanimanje za zavzetost za medkulturno vzgojo in izobraževanje, dobro znanje slovenskega jezika (posebej če želi kandidat/ka postati dvojezični/a učitelj/ica).

Poleg tega Pedagoška akademija organizira izpopolnjevalne tečaje slovenščine ter začetniške tečaje, na katerih se učitelji usposobljajo za poučevanje predmeta Neobvezne vaje iz slovenščine – izbirni predmet.

Učitelji, ki že poučujejo, lahko prav tako obiskujejo predavanja, vendar zunaj rednega študijskega programa Pedagoške akademije.

Podrobnejše informacije dobite na Pedagoški akademiji, Hubertusstr. 1, 9020 Celovec, tel. 0463/23785, lahko pa tudi na spletni strani: www.akademie-klu.at.

STROKOVNO PEDAGOŠKO ZDRUŽENJE

*vabi vsa kulturna društva,
da se udeležijo naše darilne akcije knjig*

Da bi zelo lepe, zanimive in poučne knjige ter različni učni pripomočki prišli v čim širšo javnost, smo jih namenili podariti vsem slovenskim kulturnim društvom.

Zainteresirani naj se javijo na sedežu Strokovnega pedagoškega združenja v Celovcu, Tarviser Strasse 16, v prvem nadstropju, pri Urški Brumnici in vzamejo darilni paket (pribl. 20 kosov).

Veselim se vašega prihoda!

13 DNI SKOZI NAJLEPŠE DEŽELE DO

NORDKAPA

Polnočno sonce
Laponska
Polarni krog
Lofoti
udobne ladje

12.–24. julij 2003

Podrobne informacije in prijave:
Milka Kokot, 0463-514300-40

SLOVENSKI VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO: Rudi Kunet iz Šentjake – rojstni dan; Adolf Dovjak iz Apač – rojstni dan; Ljudmila Erschen iz Lovank – rojstni dan; Hildi Anderwald iz Tihoje – rojstni dan; Marija Fiđo iz Horc – rojstni dan; Lucija Wertjanž iz Škocjana – rojstni dan; Pepka Pajank z Bistrice – rojstni dan; Jožica Duller iz Podgore – rojstni dan; Ana Dlopst iz Večne vasi – rojstni dan; Pepca Jenschatz iz Globasnice – rojstni dan; Pepca Stornik iz Šentjake – 70. rojstni dan; Rozina Buchwald iz Nonče vasi – rojstni dan; Marija Hribernik iz Vinogradov pri Žitari vasi – 80. rojstni dan; Erich Nusser iz Gospe Svete – rojstni dan; Gabriela Tomasch iz Črговиč – 40. rojstni dan; Matilda Sempri-moschnig iz Drveše vasi – rojstni dan in

god; Pepca Čertov iz Sel – 78. rojstni dan; Pepca Roblek z Borovnice v Selah – rojstni dan; Pavla Juch iz Galicije – dvojni praznik; Dini Sitter iz Šentjake – rojstni dan; Travdi Mlečnik s Kota v Selah – dvojni praznik; Jožej Dlopst iz Drveše vasi – 50. rojstni dan; Mihaela Čertov s Šajde – 20. rojstni dan; Mihi Mischkulnik iz Branče vasi – rojstni dan; mag. Martina Piko-Rustija iz Celovca – rojstni dan; Franc Jožef Smrtnik iz Kort – rojstni dan; Albert Krajger iz Šmihela – 50. rojstni dan; mag. Rudi Vouk iz Dobrle vasi – rojstni dan; Egidij Wölcher z Rebrce – rojstni dan; Milena Pavlič z Obirskega – rojstni dan; Rihard Brumnik z Obirskega – rojstni dan; dr. Franci Serajnik iz Celovca – rojstni dan; Mirko Štukelj iz Vasje vasi – rojstni dan. Za posredovanje imen slavljencev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 23. 3. ■ 13.30 ORF 2 • DOBER DAN, KOROŠKA • Ta drumca je zvojljana ... Slovenski televizijski spored »Dober dan, Koroška« v nedeljo, 23. 3. 2003 bo v celoti v znamenju vigredne pevske revije Koroška poje 2003. V Domu glasbe v Celovcu jo je po ustaljeni navadi priredila Krščanska kulturna zveza. Letos obhaja svoj zlati jubilej in se je v sklopu koncerta spomnila svojega začetka pred 50 leti. Spomnila pa se je tudi dveh osebnosti, s katerima je kar najtesneje povezan razcvet pevske dejavnosti na Koroškem: obirskega župnika Tomaža Holmarja ter neumornega zborovodje in zbiratelja ljudskih pesmi od Potoč do Žvabeka, Lajka Milisavljeviča. Spomnili so se ga najožji prijatelji, pevke in pevci zborov, koledniki iz mnogih krajev Južne Koroške ter iz zamejstva.

PO 24. 3. ■ 3.35 ORF2 15.55 TV SLO1

TO 25. 3. ■ 8.30 TV SLO2

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71
e-mail: zso@slo.at

UREDNIK

Dr. Marjan Sturm (-11)
Tajništvo Urška Brumnica (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

Slovenski vestnik se je spreminjal predvsem vsebinsko, medtem ko je novo zunanjo podobo dobival le od časa do časa. Tiskanje pa je dolgo časa ostalo po starem. Hišna tiskarna Drava v Podljubelju, kjer so ga začeli tiskati leta 1953, se je šele leta 1986 poslovila od svinca in »muzejskega« stavnega stroja. Prešla je na ofset tisk in se kmalu nato preselila iz Podljubelja v deželno središče Celovec. Modernizacija tiska je igrala tudi določeno vlogo pri razmišljanjih o preoblikovanju formata, oblike in vsebin Slovenskega vestnika, konkretno pa se je tega dela lotil novi glavni urednik Ivan Lukan, ki je leta 1987 nasledil Rada Janežiča.

Časopis odpreti

S pomočjo grafika in štirih sodelavcev je Lukan v nekaj mesecih izvedel temeljito reformo lista. V drugi polovici leta 1987 je prvič izšel v novi podobi in v manjšem formatu, ki ga poznamo še danes. Najpomembnejši cilj reforme je bilo vsestransko odpiranje lista. Odprl naj bi se ljudem na podeželju, nemško govorečim bralcem, novim vsebinam in tudi oglasom domačih in slovenskih podjetij.

V marsičem se je prenovljeni Slovenski vestnik navezal na lastne korenine in nekdanje prakse. Kot že med 1948 in 1953 je od oktobra 1988 do julija 1990 izhajal dvakrat tedensko, na osmih do šestnajstih straneh. Kot v prvih povojnih letih in priložnostno še pozneje je bralcem prinašal informacije v nemškem jeziku, vendar v večjem obsegu in redno v vsaki številki. Kot mesečna priloga je izhajala osemstranska Vestnikova revija z različnimi prispevki od gospodarstva do filma in otroške strani. Tudi sicer je list razširil svoje poročanje, prinašal je nove rubrike in tematske strani. Na podeželju je uredništvo prirejalo krajevne sestanke, kar naj bi poglobilo stik med bralci in časopisom. Že leta 1986 pa so ob 40-letnici uvedli tudi medtem tradicionalni Vestnikov izlet na Jadransko morje.

Časopis širiti

Število naročnikov je v tem času od približno 2000 naraslo za več sto, med njimi je bilo tudi precej nemško govorečih, na kar je Ivan Lukan še danes ponosen. Tudi na dejstvo, da je uredništvo mesečno zbralo za skoraj 80 strani besedila in fotografij.

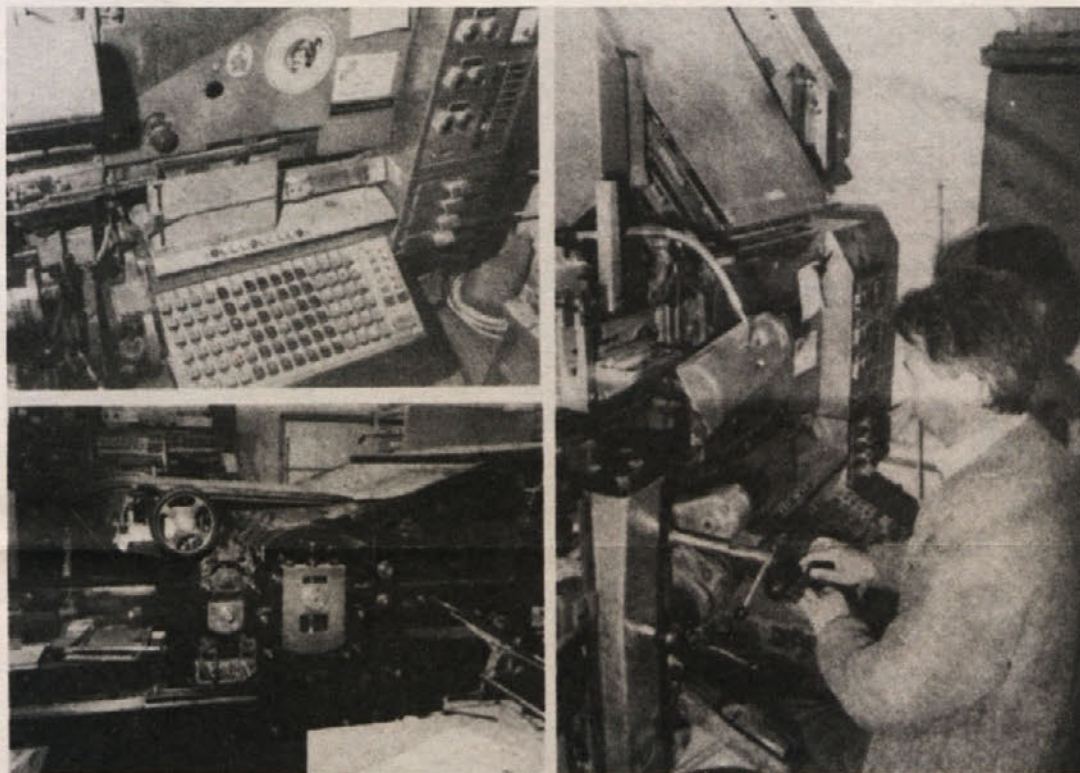
Z Lukanovim prihodom in deloma novimi sodelavci se je uredniško delo in sploh pisanje profesionaliziralo. Upoštevala so se novinarska načela, časopis je razlikoval med reportažo, informacijo in osebnim komentarjem in postal bolj pregleden.

Toda razvoj v razpadajoči Jugoslaviji oziroma osamosvajajoči se Sloveniji je kmalu privedel do finančne krize, ki je prizadela predvsem Zvezo slovenskih organizacij. Posledično je Slovenski vestnik od julija 1990 naprej spet izhajal enkrat tedensko in pozneje praviloma le še na osmih straneh. Število zaposlenih se je zmanjšalo in nekaj časa je Ivan Lukan urednikoval kar

Reforme in druge prisile

Po skoraj 57 letih bo SV prenehal izhajati. V zadnjih petnajstih letih je bilo njegovo izhajanje nekaj časa v znamenju velike zagnanosti, kmalu pa je začela prevladovati malodušnost, na kar so vplivali različni dejavniki in ponovne finančne stiske.

Leto 1986: slovo od klišejev na cinkovih ploščah in tiskarskega stroja.

sam. Usoda, ki jo deli z vsemi dosedanjimi uredniki Slovenskega vestnika.

Kmalu je tudi Lukan zapustil časopis in začela se je »odisejada«, kakor pravi Jože Rovšek, ki je naslednjih deset let (so)uredjal Slovenski vestnik.

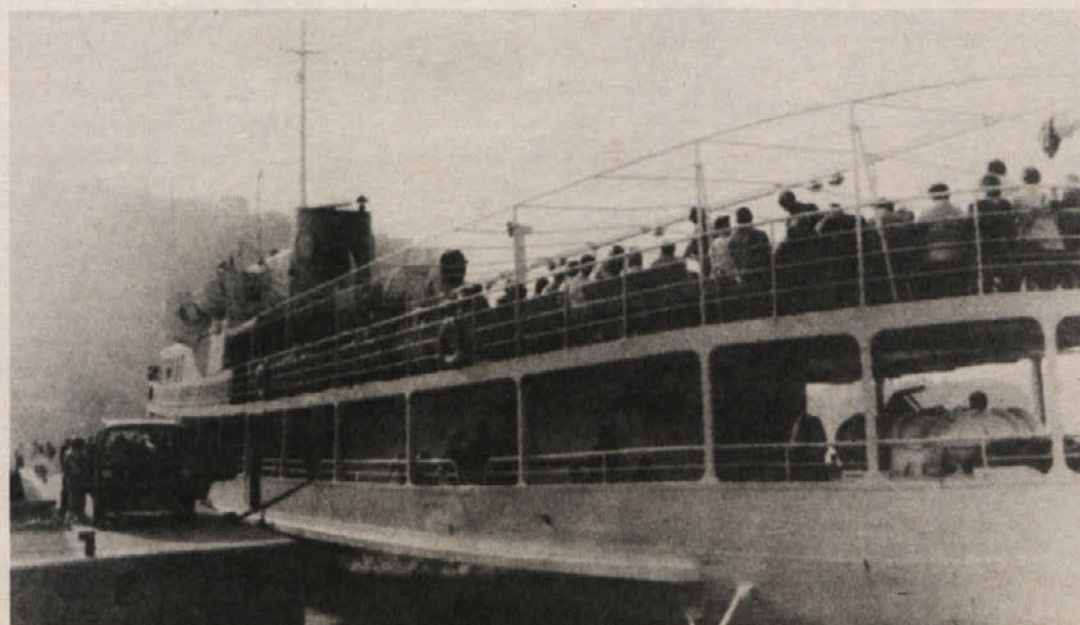
Časopisi kot razkošje

Že ob koncu osemdesetih let so se okrepili glasovi, ki so pozivali k združitvi obeh osrednjih političnih glasil, Slovenskega vest-

nika in Našega tednika. Ivan Lukan ocenjuje, da je tem pobudam botrovalo tudi dejstvo, da se je Naš tednik zaradi močnih aktivnosti Slovenskega vestnika nena doma znašel v obrambnem položaju. V Narodnem svetu je bilo sicer govora o tem, da si maloštevilni koroški Slovenci ne morejo privoščiti razkošja dveh tednikov, vendar je bila ta pobuda predvsem del tedanjih političnih nesporazumov med Narodnim svetom in Zvezo slovenskih or-

ganizacij. Ker je slovenska vlada, glavni financer koroških slovenskih organizacij, s predsednikom Peterletom na čelu in pristojnim resorjem jasno podprla Narodni svet, je bila Zveza slovenskih organizacij v škripcih.

Več let se je borila za finančno preživetje, kar je najbolj čutil Slovenski vestnik. Vsa devetdeseta leta se je razmišljalo o ukrepih, izdelani so bili tudi različni novi vsebinski koncepti, ki pa so vsi obležali v predalih. Do edine

1. Vestnikov izlet: 440 udeležencev se je zabavalo in uživalo ob Jadranu.

reformo je prišlo na tehničnem področju, ko so kot varčevalni ukrep uvedli računalniško mrežo med uredništvom in tiskarno.

V takih okoliščinah je Slovenski vestnik postal predvsem enojezično tedensko ogledalo politike Zveze slovenskih organizacij in aktivnosti včlanjenih organizacij ter kulturnih in športnih društev z vse manj naročniki.

Časopise združiti

Neka anketa, ki so jo izvedli študentje na Dunaju leta 1990, je jasno pokazala, da si večina bralcev želi skupen časopis, pa ne samo zaradi podobnih vsebin v obeh glasilih, temveč tudi zaradi tedanjih polemik med časopisoma oz. medsebojnega obračunavanja osrednjih organizacij.

Na začetku devetdesetih let so bile simpatije za idejo o skupnem časopisu še velike, predstave o pogojih za združitve pa karseda različne. Uredništvo Našega tednika je menilo, da je treba najprej poenotiti organizaciji, najmočnejša »frakcija« pa bi določila glavnega urednika in politično usmeritev časopisa. Nasprotno je pri Slovenskem vestniku prevladalo načelo medialnega pluralizma, če pa naj bi že prišlo so skupnega časopisa, morata osrednji organizaciji stopiti v ozadje in ustvariti možnosti za ustanovitev neodvisnega foruma izdajateljev, ki bo izdajal demokratičen, objektivni in dvojezičen list.

Časopis shirati

Nič od tega se ni zgodilo. Razprava o poenotenjih vseh vrst je po nekaj letih zamrla, več denarja pa ni bilo. Slovenski vestnik je izhajal naprej, ni pa imel ne kapacitet ne financ za nov zagon. Jože Rovšek, medtem v pokoju, celo meni, da nikoli ni občutil, da Zveza slovenskih organizacij stoji za Slovenskim vestnikom. »Vedno je moral časopis reševati finančne stiske,« pravi Rovšek, poleg tega pa naj bi bili v uredništvu pogosto slabo obveščeni o delovanju organizacije.

Kakorkoli, Slovenski vestnik je v zadnjih letih stagniral in je odraz nič kaj nove problematike slovenskega tiska na Koroškem. Že pred tridesetimi leti je Avguštin Malle ugotovil, da se mora časnikarstvo manjšine v prvi vrsti boriti s finančnimi težavami, da manjšinski tisk ni posebno razširjen in da primanjkuje stalnih sodelavcev. Da je Slovenskemu vestniku zmanjkovalo sapa, potrjuje okoliščina, da ob izidu 3000. številke leta 1999 ni bilo niti ene strani več kot sicer, nič lavorjev, nič prazničnega razpoloženja, nobene čestitke.

Časopise ukiniti

Izdajatelja in lastnika obeh političnih tednikov, pa tudi pristojni organi v Sloveniji in Avstriji, ki ga (kolikor toliko) financirajo, v zadnjih letih vsekakor niso pokazali posebnega zanimanja za razvoj tiskanih medijev koroških Slovencev. Na koncu seznama nerešenih problemov stoji torej komaj presenetljiva, radikalna in preprosta rešitev: ukinitve obeh listov in poskus ustanovitve novega glasila. A. L.

NOGOMET - SAK

Bitka še ni izgubljena

Igor Ogris je zapravljal edino priložnost

Foto: Štukelj

Po ponesrečeni premieri pred domačo publiko, SAK je proti Gratkornu utrpel boleč poraz z 0:1, slovenske nogometne čakata dve trdi tekmi na tujem.

Na sobotni tekmi so SAK-ovci igrali, kot da bi prišli na igrišče brez treninga. Nekateri igralci so se sicer zelo trudili, toda premišljenih akcij ni bilo videti. Sredina in tudi napadalci niso uspeli pritis-kati na nasprotnika in si priigrati odločilne priložnosti za zadetke. Edino priložnost je imel tik

Obraza Marka Wieserja in trenerja Thomasa Wuntschka povesta vse

pred koncem tekme Igor Ogris, vendar jo je zapravljal. Res je, da je manjkalo kar pet standardnih igralcev – Zimmerling, Weissenberger, Kesselbacher, Kraiger in Pate. Kritično pa je treba ugotoviti, da okrepitev z dvema igralcema iz Slovenije še ni obrodila sadov. Samo Vidovič in Andrej Jožef zaenkrat nista sposobna odločiti tekme in poskrbeti za gole in točke.

Naslednja tekma na tujem proti St. Florianu bo sicer težka, pritisk na ekipo je velik, toda moštvo ima priložnost, da se končno le izkaže. Mogoče se bo zgodil vigredni čudež. Z zmago bi si ekipa spet nabrala samoza-

vest, ki je osnova za nadaljnje nastope v borbi za obstoj v regionalni ligi. Prvenstvo traja do konca maja, na sporedu pa je še 13 tekem. Bitka torej še ni izgubljena.

Ostali rezultati:

Največji konkurent SAK-a za izpad iz regionalne lige Zeltweg je s 3:0 slavil zmago proti Pergu. Pliberk je znova nabral tri pomembne točke proti Šentvidu (2:0), ASK/FCK je premagal St. Florian s 3:0, Spittal je izgubil na tujem proti Hartbergu z 1:2. Sturm amaterji: BW Linz 2:4, Köflach:Schwanenstadt 1:1, Wels:Voitsberg 1:1. M. Š.

KOŠARKA

KOŠ Celovec/ Zveza Bank poraz in zmaga

Članska ekipa KOŠ Celovec/Zveza Bank - Posojilnica Bank je izgubila prvo tekmo polfinala (best of three) za naslov prvaka v koroški deželni ligi. Varovanci trenerja Bojana Grzečiča so po izenačenju in predvsem v zadnjih sekundah dramatični tekmi podlegli ekipi Piratov z Vrbskega jezera (WÖP) z 74:81.

V drugi tekmi, v torek zvečer, pa je članska ekipa KOŠ-a v povratni tekmi presenetila Piratov in v zadnji minuti dosegla zmagoviti koš. Trenutno stanje je izenačeno, o prvaku pa bo odločalo tretje srečanje, ki bo

naslednjo sredo, 26. marca 2003, ob 19.30 v Mladinskem domu.

Igralci pričakujejo množično podporo navijačev.

I. L. / J. R.

Spet medalja za Karate in Kick box kluba Žrelec

Preteklo soboto je v Wiesnu na Štajerskem potekalo 17. zvezno prvenstvo v kick boxu. Martina Olipp je osvojila tretje mesto v kategoriji do 55 kilogramov. Nastopali so še Hannes Ravnjak, ki je tesno izgubil 6:5, Gerhard Breitenegger in Peter Zenkl.

Andreas Lausegger iz Podna dvojni koroški mladinski prvak v deskanju

Andreas Lausegger ml. iz Podna (roj. 1985) je že v svojem otroštvu vzljubil deskanje. Od leta 1999/2000 dalje uspešno sodeluje pri športnem društvu Snowboardunion Kastner & Öhler. V svoji letošnji zimski sezoni je dosegel odlične športne uspehe. Še pred zaključkom sezone koroškega deželne pokala Kärntner Sparkasse Snowboard Landescup 2003 (1983-1985; Jugend II) je v skupini mladina II osvojil naslov prvaka.

Tudi na Koroškem šolskem tekmovanju v deskanju 2003 je mladi športnik v mladinski skupini II osvojil naslov koroškega prvaka 2003, na smučišču Schleppe Alm je osvojil mesto društvenega prva-

ka in poleg tega postal še najboljši tekmovalac dneva.

Preteklo nedeljo se je Andreas udeležil tekmovanja v Bad Kleinkirchheimu, kjer je bil med 65 udeleženci različnih starostnih skupin najhitrejši dneva in je osvojil prvo mesto v skupini mladina II, v skupnem seštevku pa je za koroškim prvakom dosegel odlično drugo mesto.

HML

Andreas Lausegger

Foto: Štukelj

DIČA VAS

Ravnatelj Pepi Gallob 70-letnik!

Pretekli ponedeljek, 17. marca 2003, je v Diči vasi v občini Bekštanj svojo 70-letnico praznoval priznani športni delavec in funkcionar ter izkušeni pedagog, ravnatelj Pepi Gallob. Slavljenec je na športnem področju izstopal predvsem v nogometu in šahu, kjer je bil desetletja aktiven in tudi izredno uspešen. Pepi Gallob, po poklicu učitelj in do svoje upokojitve leta 1993 dolgoletni ravnatelj na ljudski šoli na

Brnci, je bil med ustanovitelji nogometnega kluba ASKÖ Fürnitz/Brnca, ki je pod njegovo trenersko taktirko doživel svojo najuspešnejšo dobo, ko je igral v 1. koroški nogometni ligi. Slavljenec je v svoji trenerski karieri svoj posel uspešno opravil tudi pri nogometnih klubih Podklošter, Baško jezero, Magdalen in Šmohor. Pepi Gallob je bil od nastanka šahovskega kluba ASKÖ Finkenstein/Bekštanj aktiven šahist in šahovski funkcionar. V svoji dolgoletni šahovski karieri, ki ji še ni videti konca, je osvojil tudi naslov koroškega viceprvaka. Z mednarodnim Elo-ratingom nad 2000 Pepi Gallob še danes v svoji starostni skupini spada med najboljše šahiste na Koroškem. Poleg tega je tudi uspešno opravil izpit za mednarodnega šahovskega sodnika. Slavljenec se je vedno aktivno zavzemal za krepitev sožitja v deželi, za čezmejno sodelovanje in je v desetletjih okreplil tudi šahovske ekipe Slovenske športne zveze (SŠZ), če so te nastopale na mednarodnih tekmovanjih. Predsednik SŠZ Marijan Velik in vodja šahovske sekcije SŠZ Ivan Lukan sta mu zato ob njegovi 70-letnici iskreno čestitala. Slavljenec kliče: »Ad multos annos!« I. L.

Pepi Gallob

Foto: Štukelj

ŠAH

Zmaga in poraz

Šahisti SŠK Obir Železna Kapla I so v 9. krogu ekipnega prvenstva 2002/2003 v koroški podligi (2. deželna liga) morda že naredili odločilni korak na poti v najvišjo deželno ligo na Koroškem. Ekipa kapetana Justina Polanška je prepričljivo premagala drugo ekipo SG Hypo WAC Wolfsberg s 5,5:2,5. Manj uspešen je bil nastop šahistov SŠZ/Zveza Bank I. V dvoboju z moštvom SK FPW I iz Dravske doline so slovenski šahisti utrpeli peti poraz. Za SŠK

Obir Železna Kapla I so tokrat zmagali MK Dušan Jokovič, Justin Polanšek in dr. Karlheinz Waysocher, remizirali pa so Hans-Christian Wolte, Rudolf Maier, Harald Wolte, Johann Wolte in mladinec Anel Husejnovič. Pri SŠZ/Zveza Bank I so zmagali MK Žiga Zvan, MK Blaž Kosmač in Rupert Reichmann, remiziral je dr. Joži Amrusch, izgubili pa so Arnold Hatzenberger, ZMK Dunja Lukan, mag. Aleksander Lukan in Stefan Reichmann. Prvenstvo se nadaljuje v soboto, 29. marca 2003. SŠK Obir Železna Kapla I v Celovcu nastopa proti ekipi Magistrata, SŠZ/Zveza Bank I pa ima v gosteh za nasprotnika drugo ekipo ASKÖ Finkenstein/Bekštanj. I. L.

ŠAHOVSKI OREH št. 239

Silvo Kovač

Pilaj – Kos (Bekštanj 1994)

Beli kralj ni uspel na varno – v rokado in prav zato mu črni, ki je na potezi, pripravlja neprijetno presenečenje sredi šahovnice, kjer se bo začel odvijati zmagoviti ples črnih figur. Tokratni oreh je lep primer uveljavitve razvojne prednosti vodje črnih

figur. Samo pravilno je treba začeti z akcijo in uspeh je tu!

Rešitev štev. 238

Že prva poteza velemejstra Griščuka 1.Te8+! napoveduje hiter obračun s črnimi figurami. Po izsiljenem 1...Kf7: sledi prvo presenečenje s potezo 2.Lg6+!, ki dirigira črnega kralja na polje g6, obenem pa brani belo trdnjavo na osmi vrsti 2...Kg6!. V zaključni obračun s črnim kraljem sedaj vstopi še bela dama 3.De4+ in obenem napade črno trdnjavo na polju h1 ter po 3...Kf7 / na 3...Df5 4.Te6+ z matom / 4.g6+ in grožnjo matiranja sredi šahovnice. Črni se je upravičeno vdal.

